

פתרון שאלה 1 בממ"ן 15

א' לפי המוסבר בפרק 8 בספר הלימוד, גובהו של כל עץ החלטה הממין n איברים הוא לפחות $\lg_2(n!) = \lg_2(120) \cong 6.9$. נציב $n=5$ ונקבל $h \geq \lg_2(5!) = \lg_2(120) \cong 6.9$. לפיכך, לכל אלגוריתם מיון מבוסס השוואות, אורכו של המסלול הארוך ביותר בעץ ההחלטה הוא 7. כלומר, במקרה הגרוע תידרשנה לפחות 7 השוואות כדי למיין מערך בעל 5 איברים.

ב' נניח כי איברי המערך הם a, b, c, d, e .
נשווה את שני זוגות האיברים a, b ו- c, d .
נניח בה"כ כי התוצאות שהתקבלו הן $a > b, c > d$. נשווה את שני האיברים הגדולים מבין הארבעה כלומר a, c ונניח בה"כ כי $a > c$.
לפיכך קיבלנו בסך הכל כי $a > c > d$ וגם $a > b$, ושלב זה הצריך 3 השוואות.
למעשה, קיבלנו מערך ממין בן שלושה איברים, a, c, d , וכעת נותר לנו למצוא את מקומם של האיברים b ו- e במערך זה.

נעבור כעת לאיבר החמישי e . נמצא את מיקומו של e במערך a, c, d :

ראשית, נשווה את e עם c (האיבר האמצעי):

- אם $e > c$, נשווה את e עם a .

- אם $e < c$, נשווה את e עם d .

שלב זה עלה לנו ב-2 השוואות נוספות, ובסיומו קיבלנו מערך ממין של 4 איברים:

a, c, d, e (לא בהכרח בסדר הזה).

במקרה הגרוע ביותר, a הוא עדיין האיבר הגדול מבין הארבעה.

אבל, מכיוון שידוע כי $a > b$ (שלב I), נצטרך לחפש את מקומו של b במערך ממין בן 3

איברים בלבד – c, d, e .

בדומה למוסבר קודם לכן, שלב זה ייקח 2 השוואות אף הוא.

אם נקבל כי $e > a$, אזי נצטרך לחפש את מיקומו של b במערך בן 2 איברים בלבד – c, d

וייתכן שבמקרה זה נוכל להסתפק בהשוואה אחת בלבד (ובכל מקרה, לא יותר מ-2

השוואות). לפיכך, האלגוריתם יבצע 7 השוואות לכל היותר.

ג' נראה כי כל המיונים שנלמדו בקורס דורשים יותר מ-7 השוואות במקרה הגרוע ביותר:

מיון-הכנסה:

המקרה הגרוע ביותר עבור מיון-הכנסה הוא מערך הממין בסדר הפוך.

במקרה זה יש במערך 10 היפוכים, כי כל זוג אינדקסים במערך מהווה היפוך

(ראו את הגדרת המושג "היפוכים" בבעיה 2-4 בספר). זהו גם מספר ההשוואות שיבצע

האלגוריתם.

מיון-מיזוג:

1	2	4	3	5
---	---	---	---	---

נתבונן בפעולת האלגוריתם על המערך :

ראשית, האלגוריתם יפצל את המערך לשני תת-מערכים (1,2,4) ו- (3,5).

התת-מערך (1,2,4) יתפצל לשני תת-מערכים (1,2) ו- (4).

התת-מערך (1,2) יתפצל לשני תת-מערכים בגודל 1 והמיזוג שלהם ידרוש פעולת השוואה אחת.

לאחר מכן ימזג האלגוריתם את (1,2) עם (4). סדר האיברים לא ישתנה, אך לצורך המיזוג יידרשו 2 השוואות.

התת-מערך (3,5) יפוצל לשני תת-מערכים בגודל 1 והמיזוג שלהם ידרוש פעולת השוואה אחת.

לבסוף, ימזג האלגוריתם את (1,2,4) עם (3,5).

לצורך כך יתבצעו 4 השוואות: 3 ישווה עם 1,2,4 ו-5 ישווה עם 4.

לפיכך, יתבצעו בסך הכל 8 השוואות ($= 1 + 2 + 1 + 4$).

מיון-מהיר:

המקרה הגרוע ביותר עבור מיון-מהיר הוא, למשל, מערך הממוין בסדר עולה :

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

במקרה זה, שגרת החלוקה תחלק בכל שלב את המערך לאזור שמאלי המכיל $n-1$ איברים ולאזור ימני המכיל 0 איברים.

בשלב הראשון יושוו כל האיברים לאיבר הציר ובסך הכל יתבצעו 4 השוואות.

בשלב הבא יתבצעו 3 השוואות, וכך הלאה.

בסה"כ יתבצעו $10 = 4 + 3 + 2 + 1$ השוואות.

מיון-ערמה:

נשים לב שבכל קריאה לשגרה MAX-Heapify, מתבצעות 2 השוואות בין איברי המערך:

1. $A[i] > A[l]$ – בדיקה האם הבן השמאלי גדול ממש מהאב

2. $A[r] > A[largest]$ – בדיקה האם הבן הימני גדול יותר מהאב / הבן השמאלי

בבניית ערמה בת 5 איברים תידרשנה לפחות 2 קריאות ל-MAX-Heapify. כלומר, לפחות

4 השוואות. בביצוע המיון עצמו תידרשנה עוד 3 קריאות ולפחות 6 השוואות.

לכן, גם במקרה הטוב ביותר מיון-ערמה יבצע 10 השוואות.

לפיכך, כל האלגוריתמים שנלמדו בכיתה מבצעים במקרה הגרוע יותר מאשר 7 השוואות.

עובדה זו אינה מפתיעה, משום שאלגוריתם הפותר בעיה ספציפית (במקרה שלנו, מיון

מערך בעל 5 איברים) יהיה בדרך כלל יעיל יותר מאשר אלגוריתם כללי.